

Ny väggbeklädnad, nya bänkskivor med plats för varma kastruller och lite färg ...

[före]

... lite tavelfärg, nya handtag på lådorna och ett halvt skåp runt kylskåpet. Mer behövs inte för att totalt förändra ett kök.

[före]

Så mycket får du för **10 000:-**

Har du ett kök från 60-, 70- eller 80-talet så är det säkert genomtänkt och välfungerande. Men det är kanske inte så snyggt för att dörrarna är fanerade, och nu har du tröttnat på det? Då ska du hänga med här och se hur du för en liten summa och en del arbete kan få det att bli grymt läckert.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:
Noggrann mätning för att borra och såga rätt är det svåraste med arbetet.

TIDSÅTGÅNG:
Arbetet medför många småjobb och därför tar det en vecka. Jobbar du bara på kvällarna tar det lång tid.

PRIS:
Cirka 10 000 kr

Från trist och trött 70-talskök till modernt och läckert kök med matvrå för två.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

22 x 44 mm hyvlat trä:

- 1 list till bänkskivan
- 1 topplista till skåp
- 1 sidolista till skåp

38 mm stavlimmad bänkskiva:

- 1 lång vid fönstret
- 2 korta vid spisen
- 1 hylla

Hålkälslist:

- Cirka 650 cm

16 mm MDF-skiva till högskaap:

- 1 ovalsida, 60 x 60 cm
- 1 sida, 60 x 120 cm

Fibo Trespo-skivor, 240 x 60 cm:

- 3 skivor

Desutom:

1 patron monteringslim • 12 mm mdf-skiva till fräsmall • 1 klinker som värmeunderlägg • skruvar • pluggar • trälim • 1 Ikehylla, Lack, med beslag • 1 patron akrylfogmassa • 0,5 liter tavelfärg • 2,5 liter vit akrylatfärg, helblank glans 90 • 0,5 liter spärrgrundfärg

Specialverktyg

- Moddare, pensel med syntetborst
- Handöverfräs med notfräskäft

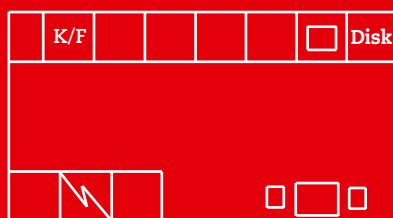
Det är många som drömmer om ett nytt kök, men det är absolut inte alla som har råd att kassera det gamla och köpa helt nytt. Det är då man måste göra en egen insats. Med en god portion energi och tid kan man skapa ett läckert kök av det gamla.

Om bara skåpen är av hyfsat bra kvalitet och du accepterar inredningen i köket som den är, så finns det ingen anledning att riva ut allt i köket, inte ens om det är slitet och omodernt. För cirka 10 000 kr kan du få det gamla köket att bli som nytt.

Det behövs egentligen inte så mycket för att fräscha upp köket. Först ska de gamla tapeterna bort och sedan spacklas och målas väggarna (eller för-

ses med nya tapeter). Det visar vi inte här för du vet säkert hur man målar, annars finns det många artiklar om det på vår webbplats: www.gds.se

Vi visar i stället hur du ger 70-talsköket ett rejält lyft, så att man tror att det är från i år. Häng med och se!

Det färdiga köket är tillräckligt stort för att få plats för en liten matvrå.

Ta bort det gamla

Innan du kan sätta igång själva renoveringen ska du ta bort allt som du inte ska använda och sådant som är i vägen. Överskåpen måste tas ner och den gamla köksbänken med tillhörande smyglister ska kasseras. Diskbänken ska också tas bort, men kan ju återanvändas och därför gäller det att vara försiktig när den lirkas loss.

Kom ihåg att stänga av vattnet innan du skruvar loss kranen. Det görs med stoppventiler under diskbänken. Finns det inga ventiler där måste du ringa en rörmokare och be honom montera ventiler, så att du i framtiden lätt kan stänga av vattnet utan hantverkarhjälp.

1 Börja med att bryta bort ev. smyglister på bänkskivorna. De kan kasseras. Försök sedan lirka loss bänkskivorna, som ofta har skruvats fast underifrån. Även om skivorna inte ska återanvändas bör du arbeta försiktigt.

2 Om diskbänken fungerar, så spara den (om du inte vill skaffa en större). Skär loss den från bänkskivan med hobbykniv och skruva loss beslagen som håller fast den. Lirka loss diskbänken.

Ny bänkskiva

Sedan ett av underskåpen togs bort för några år sedan och ersattes med en diskmaskin svävade köksbänken lite fritt ovanför maskinen, och det ska förstås åtgärdas. En list skruvas fast på väggen där bänkskivans undersida hamnar och då kan skivan vila på den utan att komma i kontakt med diskmaskinen.

När bänkskivan har sågats till ska den skjutas på plats. Mät på flera ställen hur mycket skivan sticker ut från underskåpen så att skiva och skåp blir parallella. En ev. skevhet reglerar du genom att såga av skivan längs den bakre kanten.

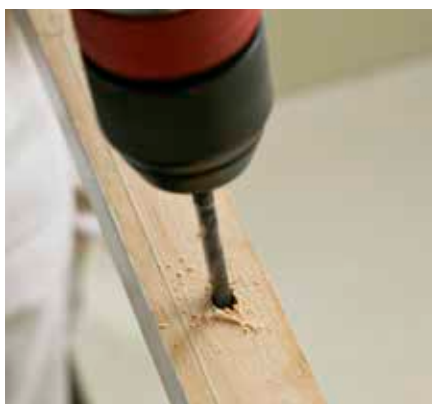
1 Såga bänkskivan till önskad längd. Eftersom det är sällan att två väggar står vinkelrätt mot varandra är det klokt att mäta vinkeln noga innan du sågar.

2 Lägg bänkskivan på plats och kolla hur mycket den sticker ut. Avståndet ska vara lika stort överallt. Om det inte är det kan det vara nödvändigt att såga av skivan lite längs den bakre kanten.

3 Markera väggens form på bänkskivan. Leta reda på en kloss (om du inte har ett strykmått) och för en penna längs klossen så att ojämnheter i väggen markeras på bänkskivan. Då ser du om du måste såga till skivans bakre kant.

4 Borra några håll upptill i underskåpen, så att du kan skruva fast den nya bänkskivan. Välj en något större borrar än skruvdiametern så att skruven kan röra sig en smula om bänkskivan arbetar.

5 Lägg bänkskivan på plats och fixera den gärna med ett par tvingar så att den inte rubbas medan du skruvar fast den. Trä en bricka på varje skruv innan den dras i.

Dölj gammalt kakel

Om de gamla kakelplattorna sitter fast finns ingen anledning att riva ner dem och kanske skada väggen rejält. Du kan avfetta dem och putsa väggen med multiputsbruk och sedan måla. Du kan även limma fast nya plattor utanpå de gamla eller spackla och sätta upp tapet.

Du kan också göra som vi – låta kaklet sitta kvar och dölja det med skivor som ser ut som kakel. Vi använder Fibo-Tresbo-skivor som är godkända för användning i våtrum och som sätts upp blixtnabbt. De ska bara limmas fast.

Läs mera om plattorna i artikeln "Klicka fast nytt kakel" i nr 10/2011 eller hämta artikeln på www.gds.se

1 Tvätta av det gamla kaklet med **målartvätt** och lägg ett par limsträngar på väggen. Här använder vi monteringslim för att slippa använda de aluminiumskenor som annars behövs vid monteringen.

2 Sätt upp skivorna enligt **bruksanvisningen**. Eftersom skivorna är försedda med not och spont är det ganska lätt att klicka ihop och trycka fast dem i limmet. Pressa ett par minuter.

Såga från baksidan så att skivan inte trasas sönder på framsidan.

3 Såga till skivorna med **cirkelsåg** (eller sänksåg). Hål för strömbrytare och vägguttag gör du genom att först markera placeringen och storleken och sedan borra hål för ett sticksågsblad. Såga sedan med sticksåg från baksidan.

Jämna till fogarna med en fuktig nylonsvamp.

4 Övergången mellan skivor och vägg tätas med **akrylfogmassa**. Släta ut massan så att det ser snyggt ut. Om du sedan vill måla väggen kan du också måla fogen med samma färg.

”Kaklet har satts upp och diskbänken ska på plats. Glöm inte att du också ska ha plats för kranen.

Diskbänken

Den klassiska rostfria diskbänken (och diskhon som vi arbetar med) håller hur länge som helst. Därför kan den med fördel återanvändas, och det gör vi.

Det ska dock ärligt erkännas att vi helst skulle velat ha en större diskbänk, där kranen monteras i plåten i stället för tråskivan, men det räckte inte pengarna till denna gång.

Såga ut i bänkskivan för diskbänken och fäst den med de tvingar som sitter under diskbänken. För att det inte ska tränga in vatten mellan diskbänken och tråskivan tätar vi med sanitetskitt under kanten på diskbänken.

TIPS

Håll koll på delarna. När du tar bort skåpdörrarna och när du skruvar bort handtag och beslag gäller det att hålla koll på alla skruvar, brickor och beslag. Det är smart att numrera alla dörrar med märken så att du vet var de ska sitta när du de har målats.

VIKTIGT

Oljebehandla bänkskivan. Det är viktigt att skivan oljebehandlas innan diskbänken läggs på plats. Glöm inte att stryka även kanten runt hålet.

1 Läggs diskbänken på den nya bänkskivan så att den ligger som den ska, dvs. parallellt med framkanten och med lagom avstånd till bakkanten så att det blir plats för en kran. Rita försiktigt runt kanten med en spetsig blyertspenna.

2 Ta bort diskbänken och rita ett nytt streck 10 mm innanför det första. Sudda därefter bort de yttre strecken så att du inte av misstag sågar fel. Borra hål i skivan och såga med sticksåg.

3 Mellan diskbänken och väggen ska kranen monteras. Borra hål för kranen och montera den. Kom ihåg att sätta fast brickor och muttrar i omvänd ordning i förhållande till när du tog bort dem från kranen.

4 Lagg nu diskbänken på plats parallellt med framkanten och i en sträng sanitetskitt. Spänn fast den från undersidan med tvingarna som den satt fast med när du tog bort den.

Värmeunderlägg

Visst är det snyggt med en ljus bänkskiva, men den är otroligt ömtålig för varma saker. Därför faller vi in i en klinker i en av skivorna.

Gör en mall av kartong av en klinker eller använd klinkern och markera på bänkskivan var den ska placeras. Urtaget för klinkern fräses med handöverfräs och det ska vara lite större än själva klinkerplattan. Den ska dessutom sticka upp lite ovanför bänkskivan så att kastrullen inte snuddar vid träet.

Läs på www.gds.se hur du tillverkar en fräsmall till grytunderlägget. Sök efter "fräsmall".

1 Med din handöverfräs fräses du ett urtag i bänkskivan precis intill spisen. Gör först en fräsmall och spänn fast den på bänken innan du fräser.

2 Foga runt klinkern med en elastisk fogmassa med samma kulör som klinkern. Använd t.ex. Marin & Teknik. Det är praktiskt med en tålig yta för varma kastruller vid sidan av spisen, och det ser dessutom snyggt ut.

Nytt högskåp

För att få det kombinerade kyl- och frysskåpet att smälta in i köket förser vi det med en ovansida och en sida.

Eller rättare sagt: vi skapar ett halvt högskåp runt kylen. Vi använder mdf-skivor och låter dem vila på lister som skruvas fast på väggen.

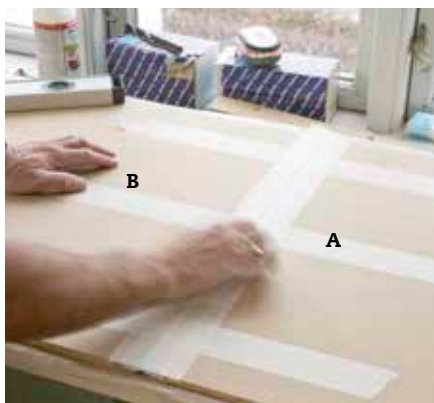
För att kunna producera kyla får man som bieffekt värme, och värmen från både kyl och frys ska snabbt kunna ledas vidare i stället för att stängas inne i ett skåp. Det blir extra snyggt om ovansidan föres med en eller två ventiler, men det går lika bra att borra flera 20 mm ventilationshål i ovansidan.

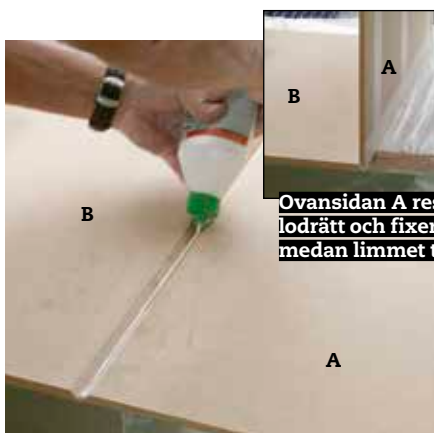
1 Nu ska du sätta ett skåp runt kylen och frysen. Skåpet snickras lätt av en mdf-skiva och lister. Skruva fast lister på den bakre väggen så att skåpsidorna kan stabiliseras när du är klar.

2 Såga både sida och ovansida i 45 grader, så du kan skarva dem snyggt. Använd cirkelsåg och sågskena så att du får perfekta sågspår. Har du ingen sågskena kan du använda en rak bräda som spänns fast som anhåll.

3 Lägg både ovansidan A och sidan B på bänken och skjut ihop dem med utsidan uppåt. Tejpa sedan ihop delarna med bred maskeringstejp enligt bilden. Pressa fast tejpens mycket noga.

Ovansidan A reses till lodrätt och fixeras medan limmet torkar.

4 Vänd nu skivorna försiktigt och pressa ut vitt trälim i skarven. Du ska inte slösa med limmet för då rinner det ut lim överallt, men du ska lägga på så mycket att det kommer lim i hela skarven.

Tejpen ska sitta kvar medan skåpet sätts på plats.

VIKTIGT

Kyl och frys alstrar värme. När du snickrar skåpet runt kylskåpet måste du ta hänsyn till att kylen och frysen avger värme och skåpet därför ska ha ventilation. Då kan värmen försvinna och risk för överhettning minskas.

” Skåpet sätts på plats och därefter är det klart för målning av dörrar och lådor. Men först ska du dammsuga!

Nya smyglister

1 Mät upp för lister längs köksbänken. Det är en smaksak om du vill ha smyglister eller hålkälslister. Det viktigaste är att få en snygg övergång mellan bänkskiva och vägg.

Du kan ta bort lite av hörnen mot väggen med ett stämjärn.

2 Invändiga och utvändiga hörn sågas med geringssåg (manuell eller elektrisk). Du an få en snygg fog om du snittar kanterna lite med stämjärn – när du har sågat till listerna.

3 Limma fast listerna på bänkskivan. Sätt ett par lister eller brädor i spänn mellan smyglisterna och överskåpen (eller taket). Du kan ta bort listerna efter en timme. Då sitter listerna fast och du slapp spika!

Dörrar och tavla

En fördel med skåpdörrar från 70-talet är att de ofta är fanerade och inte belagda med t.ex. melamin eller folie. Det är med andra ord ganska lätt att måla dem, så du behöver inte ta med dem till en billackerare.

Tvätta av dörrarna mycket noga med målartvätt och finslipa dem när de är helt torra. Därefter kan de målas. Till första strykningen används en spärrgrundfärg som hindrar nikotin, missfärgning och matos att tränga ut genom färgen. Därefter ska ytorna målas tre gånger med finslipning mellan varje. Efter tredje gången med rulle drar du ut färgen med en moddlare.

Tvätta rent med målartvätt innan du slipar.

3 Den sista strykningen kan utföras när dörrarna är på plats. Rulla på färgen precis som innan men avsluta med att släta ut färgen med en moddlare. Det är en bred specialpensel som ger en slät yta.

4 Hur vore det med en tavla att skriva på? Det är lätt gjort. Såga till en mdf-skiva i lagom storlek, runda av kanterna lite lätt med slipmaskin och rulla sedan skivan ett par gånger med tavelfärg.

5 En skruv i varje hörn på tavlan och du har skapat en skojig blandning av skolsal och kök. Tavelfärg kan användas på de flesta ytor och man skriver på den målade ytan med krita.

Svävande hylla

Om du får något över av bänkskivan så kan du använda den till en läcker och svävande hylla. Hyllan kan hängas upp med hjälp av ett beslag till en Ikea-hylla. Vi köpte en hylla, Lack, och sparade den till senare men tog hand om beslaget. Det gör det nämligen möjligt att skapa en osynlig monterning.

Beslaget skruvas fast på väggen och hyllan träs på beslaget och fixeras med en låsskruv som dras i uppifrån.

Markera och borra vinkelrätt in i bakkanten.

1 Lägga Ikea-beslaget på bakkanten av den hylla som du vill hänga upp. Markera noga var du ska stämna ut och var du ska borra.

2 Skruva fast beslaget på väggen och skjut in hyllan över de utstickande rören. Du behöver inte stryka lim på rören, för då kan hyllan lättare flyttas. Dra i stället i en smal skruv uppifrån och ner i ett av rören (enligt Ikeas anvisningar).

Datum: 21/12-2013

Faktura Nr. **01579**

PROJEKT: **Köksrenovering**

Material:	
Bänkskivor, väggskiva trävaror, lim, färg etc	9.960 kr
Lön enligt offert:	
42 tim à 475 kr	19.950 kr
Vi sparade	29.910 kr

Arbetskostnaden har uppskattats efter en offert från en snickare. Moms ingår i alla priser.

” Alla förtjänar ett läckert kök. Och gör du det själv har du också råd med det. Se bara här vad du får för 10000 kr och en veckas insats.

